

Władysław Jagiełło (1351 - 1434)

Urodzony ok. 1351 r., zmarł 1 VI 1434 r. w Gródku Jagiellońskim; syn Olgierda i księżniczki twerskiej Julianny; od 1377 r. wielki książę litewski, od 1386 r. król polski; żonaty z [Jadwigą](#), Anną Cylejską, z którą miał córkę Jadwigę, Elżbietą Granowską i siostrzenicą Witolda, Zofią Holszańską, z którą miał dwóch synów: [Władysława](#) i [Kazimierza](#), późniejszych królów polskich. 14 VIII 1385 r. w Krewie wyraził zgodę na propozycję małżeństwa z Jadwigą i unii personalnej Litwy z Polską, wysuniętą przez panów małopolskich. W związku z tym przyjął 15 II 1386 r. w Krakowie chrzest i imię Władysław, trzy dni później poślubił Jadwigę i 4 marca został koronowany na króla Polski. Na początku 1387 r. udał się na Litwę, by rozpocząć jej chrystianizację i założyć biskupstwo w Wilnie. W 1392 r. rządy w Wielkim Księstwie Litewskim objął jego stryjeczny brat Witold. Po bezpotomnej śmierci Jadwigi (1399), by umocnić swe prawa do korony, poślubił w 1402 r. wnuczkę [Kazimierza Wielkiego](#), Annę Cylejską, a rok wcześniej na nowo określono stosunki Polski i Litwy aktem unii wileńsko-radomskiej. Zwycięstwo odniesione przez Jagiełłę w 1410 r. pod Grunwaldem i pokój toruński zawarty rok później, mimo braku doraźnych korzyści, doprowadziły do wzrostu znaczenia Polski i jej monarchy na arenie międzynarodowej, a związek z Litwą został dalej zacieśniony w 1413 r. unią horodelską. W 1426 r. Władysław wzmocnił zależność Mazowsza od Polski. W 1430 r. wydał przywilej jedlnieński, kodyfikujący i rozszerzający wszystkie dotychczasowe przywileje szlacheckie w zamian za zgodę na następstwo tronu dla jednego ze swoich synów. Wbrew stanowisku panów małopolskich nie wcielił Litwy do Polski po śmierci Witolda (1430), a zachwiana unia polsko-litewska została odnowiona w Grodnie w 1432 r. Pochowany w katedrze na Wawelu.

